

1. PIELIKUMS

1. PAREDZĒTAJAI DARBĪBAI PIEMĒROJAMO VIDES AIZSARDZĪBAS NORMATĪVO AKTU PRASĪBU ANALĪZE

1.1. Starptautiskie dokumenti

ANO Vispārējā Konvencija „Par klimata pārmaiņām” (pieņemta ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām” – 09.03.1995.) un **Parīzes nolīgums** (pieņemts ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Parīzes nolīgumu” – 02.02.2017.). Konvencijas galvenais mērķis ir sasniegt siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iekļaušanos klimata sistēmā. Parīzes nolīgums (2015. gads) ir globāls nolīgums klimata pārmaiņu jomā, kurā tiek piedāvāts rīcības plāns ierobežot globālo sasilšanu tā, lai tā būtu “būtiski mazāka par” 2°C, un censties ierobežot temperatūras pieaugumu 1,5 °C robežās. Nolīgums ietver arī mērķi uzlabot pielāgošanos klimata pārmaiņu negatīvajām ietekmēm un sekmēt noturīgumu pret klimata pārmaiņām.

„Espo konvencija” (pieņemta ar likumu „Par 1991. gada 25. februāra Espo Konvenciju par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā” – 11.06.1998.). Konvencijas mērķis ir novērst, samazināt un kontrolēt paredzēto darbību būtisku nelabvēlīgo pārrobežu ietekmi uz vidi.

„Orhūsas konvencija” (pieņemta ar likumu „Par 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” – 18.04.2002.). Konvencijas mērķis ir aizsargāt ikvienas personas tiesības dzīvot vidē, kas atbilstu personas veselības stāvoklim un labklājībai, tādēļ katrai valstij, kas parakstījusi konvenciju, saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem ir jāgarantē tiesības piekļūt informācijai, sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā un iespēja vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Lai nodrošinātu konvencijas mērķa īstenošanu, Latvijā sabiedrības līdzdalība ir iekļauta Satversmē, kuras 115. pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī virknē normatīvo aktu.

„Bernes konvencija” (pieņemta ar likumu „Par 1979. gada Bernes konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību” – 17.12.1996.). Bernes konvencijas galvenais mērķis ir aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, liekot īpašu uzsvāru uz apdraudētajām un izzūdošajām sugām.

„Bonnas konvencija” (pieņemta ar likumu „Par 1979. gada Bonnas konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību” – izsludināts 11.03.1999.). Konvencija nosaka apdraudētās migrējošās sugas, migrējošās sugas, kurām ir nelabvēlīgs aizsardzības statuss, kā arī principus, kas jāņem vērā, īstenojot minēto sugu aizsardzības pasākumus.

Riodežaneiro konvencija” (pieņemta ar likumu „Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību” – 31.08.1995.). Cita starpā konvencija ietver tādus uzdevumus kā bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana.

Konvencija „Par rūpniecisko avāriju pārrobežu iedarbību” (pieņemta ar likumu „Par Konvenciju par rūpniecisko avāriju pārrobežu iedarbību” – 07.04.2004.). Viens no vispārīgajiem konvencijas noteikumiem nosaka, ka Pusēm jānodrošina, ka operators veic visus pasākumus, kas nepieciešami bīstamo darbību drošai izpildei un pasargāšanai no rūpnieciskām avārijām.

ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija.

Atjaunota ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija tika pieņemta 2006. gadā ar vispārējo mērķi “noteikt un izstrādāt darbības, kas palīdz ES sasniegt pastāvīgu dzīves kvalitātes uzlabojumu gan pašreizējām, gan nākamām paaudzēm, radot ilgtspējīgas kopienas, kas ir spējīgas pārvaldīt un izmantot resursus efektīvi un pilnībā izmantot ekoloģisko un sociālo jauninājumu potenciālo tautsaimniecībā, nodrošinot labklājību, vides aizsardzību un sociālo kohēziju”.

Eiropas Zaļais kurss

Ar ES komisijas Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo Lietu Komitejai un Reģionu Komitejai “Eiropas Zaļais kurss” tiek nosprausts zaļas attīstības kurss Eiropas Savienībai un tās iedzīvotājiem. Tā ir jauna izaugsmes stratēģija, kas tiecas ES pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Tās mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt ES dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību, labklājību no apdraudējumiem vidē un to nelabvēlīgas ietekmes.

1.2. Vispārējās normatīvās prasības vides aizsardzības jomā

Vides aizsardzības likums (spēkā ar 29.11.2006., ar grozījumiem, kas spēkā ar 23.06.2020.). Likuma mērķis ir nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu un atjaunošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

Likumā ietvertie vides aizsardzības pamatprincipi:

- princips „piesārņotājs maksā” – persona sedz izdevumus, kas saistīti ar tās darbības dēļ radīta piesārņojuma novērtēšanu, novēršanu, ierobežošanu un seku likvidēšanu;
- piesardzības princips – ir pieļaujams ierobežot vai aizliegt darbību vai pasākumu, kurš var ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, bet kura ietekme nav pietiekami izvērtēta vai zinātniski pierādīta, ja aizliegums ir samērīgs līdzeklis, lai nodrošinātu vides vai cilvēku

veselības aizsardzību. Principu neattiecina uz neatliekamiem pasākumiem, ko veic, lai novērstu kaitējuma draudus vai neatgriezenisku kaitējumu;

- novēršanas princips – persona, cik iespējams, novērš piesārņojuma un citu videi vai cilvēku veselībai kaitīgu ietekmju rašanos, bet, ja tas nav iespējams, novērš to izplatīšanos un negatīvās sekas;
- izvērtēšanas princips – jebkuras tādas darbības vai pasākuma sekas, kas var būtiski ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, jāizvērtē pirms attiecīgās darbības vai pasākuma atļaušanas vai uzsākšanas. Darbība vai pasākums, kas var negatīvi ietekmēt vidi vai cilvēku veselību arī tad, ja ievērotas visas vides aizsardzības prasības, ir pieļaujams tikai tad, ja paredzamais pozitīvais rezultāts sabiedrībai kopumā pārsniedz attiecīgās darbības vai pasākuma nodarīto kaitējumu videi un sabiedrībai.

Likums cita starpā nosaka arī sabiedrības tiesības vides jomā, ietverot tādus aspektus kā sabiedrības līdzdalība un tiesības uz vides informāciju, valsts un pašvaldību iestāžu pienākumus sabiedrības iesaistīšanā lēmumu pieņemšanā, kontroli vides jomā un atbildību par videi nodarīto kaitējumu. Veicot pasākumus paredzētās darbības īstenošanai, būtiski visos projekta attīstības posmos ievērot šajā likumā definētos vides aizsardzības principus – principu „piesārņotājs maksā”, piesardzības principu un izvērtēšanas principu.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 281 „**Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas**” (spēkā ar 17.05.2007., ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.01.2014.). Noteikumi nosaka:

- tieša kaitējuma draudu gadījumus, kuros Valsts vides dienests (VVD) organizē preventīvos pasākumus;
- kārtību, kādā tieša kaitējuma draudu gadījumā VVD organizē preventīvos pasākumus;
- sanācijas mērķus un metodes, kuras izmanto, ja ir nodarīts kaitējums videi;
- kārtību, kādā nosaka un veic sanācijas pasākumus, ja ir nodarīts kaitējums videi;
- kārtību, kādā novērtē kaitējumu videi un aprēķina preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas;
- kārtību, kādā VVD un operatori sniedz informāciju VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” par gadījumiem, kad radušies tieša kaitējuma draudi vai radies kaitējums videi;
- zaudējumu atlīdzināšanu par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu un biotopu iznīcināšanu vai bojāšanu.

Ietekmes uz vidi novērtējums

Likums „**Par ietekmes uz vidi novērtējumu**” (spēkā ar 13.11.1998., ar grozījumiem, kas spēkā ar 17.06.2020.). Likums nosaka ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību, galvenos principus, kuri jāievēro, veicot novērtējumu, kā arī kopā ar uz likuma pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem detalizēti regulē tā veikšanas kārtību un procedūru. Likuma pielikumos uzskaitīti objekti, kuriem nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, kā arī darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums.

Saskaņā ar likumu un Ministru kabineta noteikumiem **Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”** (spēkā ar 22.01.2015., ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.06.2018.) paredzētās darbības ierosinātājs piesaka paredzēto darbību, iesniedzot iesniegumu Vides pārraudzības valsts birojā (VPVB) vai Valsts vides dienestā (VVD), norādot noteikumos noteikto informāciju. VVD veic paredzētās darbības sākotnējo izvērtējumu, savukārt VPVB pieņem lēmumu, vai paredzētajai darbībai ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu. Pirms paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas ierosinātājs rakstiski nosūta pašvaldībai informāciju par paredzēto darbību, aprakstot paredzētās darbības ieceri, un pašvaldība 15 dienu laikā sniedz ierosinātajam rakstisku viedokli par paredzēto darbību. Pēc konsultācijām ar pašvaldību ierosinātājs organizē sākotnējo sabiedrisko apspriešanu.

VPVB 30 dienu laikā pēc ierosinātāja pieprasījuma saņemšanas sagatavo ietekmes novērtējuma programmu, kas ietver vides aizsardzības prasības un noteikumus, kā arī novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Atbilstoši programmas prasībām ierosinātājs izstrādā ziņojumu par ietekmes novērtējumu, ko nodod sabiedriskai apspriešanai, kuras ilgums ir 30 dienas. Ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas rezultātus, ierosinātājs precizē ziņojumu un nosūta to VPVB izvērtēšanai, kas sniedz atzinumu 60 dienu laikā pēc ziņojuma saņemšanas. Lēmumu par paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu pieņem pašvaldība vai valsts institūcija vai cita likumā noteiktā institūcija, ja tā noteikts normatīvajos aktos.

1.3. Nozaru likumdošana vides aizsardzības jomā

Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu apsaimniekošanas likums (spēkā ar 18.11.2010., ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.08.2020.). Likums nosaka, ka atkritumu apsaimniekošana ir jāveic tā, lai neapdraudētu cilvēku dzīvību un veselību, kā arī atkritumu apsaimniekošana nedrīkst ietekmēt vidi, tai skaitā: radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī augiem un dzīvniekiem; radīt traucējošus trokšņus vai smakas; nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas; piesārņot un piegružot vidi.

Derīgo izrakteņu ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 470 „**Derīgo izrakteņu ieguves atkritumu apsaimniekošanas kārtība**” (spēkā ar 30.06.2011., ar grozījumiem, kas spēkā ar 26.03.2014.).

Piesārņojums

Likums „Par piesārņojumu” (spēkā ar 01.07.2001., ar grozījumiem, kas spēkā ar 05.01.2021.). Likuma mērķis ir novērst vai mazināt piesārņojuma radīto kaitējumu cilvēku veselībai, īpašumam un videi, kā arī novērst šī kaitējuma radītās sekas. Likumā atrunāta kārtība un dotas norādes, kas jāņem vērā, veicot piesārņojošas darbības, lai samazinātu ietekmi uz tādiem dabas resursiem kā augsne, gaiss un ūdens. Viens no likuma uzdevumiem ir noteikt prasības, kuras piesārņojuma novēršanas un kontroles jomā jāņem vērā operatoram, kā arī piesārņojuma novēršanas un kontroles kārtību.

Plānotā dolomīta ieguve pamatā ir saistīta ar trokšņa un putekļu emisijām, kā arī ar pazemes ūdeņu atsūkņēšanu un novadīšanu vidē. Saskaņā ar šī likuma un ar to saistīto Ministru kabineta noteikumu prasībām, realizējot plānoto darbību, ir jānodrošina attiecīgo normatīvu ievērošana, nepieciešamības gadījumā paredzot pasākumus, lai novērstu piesārņojuma rašanos vai samazinātu tā emisiju, jānodrošina piesārņojošās darbības monitorings.

Ministru Kabineta noteikumi Nr. 118 „**Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti**” (spēkā ar 04.04.2002., ar grozījumiem, kas spēkā ar 03.10.2015.) cita starpā nosaka ūdens kvalitātes normatīvus - prioritāro vielu un bīstamo vielu koncentrāciju robežlielumus ūdenī un prioritāro vielu koncentrāciju robežlielumus biotā.

2002. gada 22. janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 34 „**Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī**” (spēkā ar 31.01.2002., ar grozījumiem, kas spēkā ar 22.02.2013.) nosaka notekūdeņu emisijas robežvērtības un aizliegumus piesārņojošo vielu emisijai ūdenī (attiecībā uz visiem ūdeņiem).

Ministru kabineta noteikumi Nr. 409 „**Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām**” (spēkā ar 30.06.2012., ar grozījumiem, kas spēkā ar 05.07.2016.) nosaka degvielas uzpildes staciju, naftas bāžu un pārvietojamo cisternu ekspluatācijai noteiktās vides aizsardzības prasības. Noteikumu II sadaļa ir noteiktas prasības pazemes ūdeņu un grunts aizsardzībai, cita starpā nosakot, ka operatoram ir pienākums veikt grunts izpēti, ja degvielas uzpildes staciju slēdz vai no tās pārvieto rezervuārus. Papildus, lai nodrošinātu grunts un pazemes ūdeņu aizsardzību pret degvielas noplūdēm, atbilstoši noteikumu III nodaļas prasībām zonā ap degvielas uzpildes iekārtu ir jāierīko pretinfiltrācijas segums.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 1082 “**Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai**” (spēkā ar 04.12.2010., ar grozījumiem, kas spēkā ar 11.09.2020.) nosaka B un C kategorijas piesārņojošās darbības, reglamentē kārtību, kādā piesakāmas un izsniedzamas A, un B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas, kā arī kārtību, kādā reģistrējamas C kategorijas piesārņojošās darbības.

Piesārņojošās darbības, kurām nepieciešama B kategorijas atļauja ir uzskaitītas noteikumu 1. pielikumā, savukārt C kategorijas piesārņojošās darbības, kurām nepieciešama reģistrācija ir uzskaitītas noteikumu 2. pielikumā. Noteikumu 1. pielikuma 8.9. apakšpunkts kā B kategorijas piesārņojošo darbību nosaka notekūdeņu attīrīšanas darbības (iekārtas) ar jaudu 20 un vairāk kubikmetru diennaktī, kuras attīrītos notekūdeņus novada vidē. Līdzīgi, šo noteikumu 2. pielikuma punkts kā C kategorijas iekārtas ir identificētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar jaudu no 5 līdz 20 kubikmetriem diennaktī, ja notekūdeņus novada vidē. Ņemot vērā, ka plānotā darbība paredz pazemes ūdeņu atsūkņēšanu dolomīta ieguves karjerā un attiecīgi atsūkņētā ūdens tālāku novadīšanu vidē, attiecībā uz paredzēto darbību, atkarībā no faktiskā ūdens novadīšanas apmēra diennaktī, var būt piemērojama prasība par B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanu vai C kategorijas piesārņojošās darbības reģistrāciju.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 271 **“Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapām”** (spēkā ar 27.05.2017., ar grozījumiem, kas spēkā ar 22.12.2018.) nosaka vides aizsardzības oficiālās statistikas un piesārņojošās darbības pārskata veidlapas, kā arī to aizpildīšanas, iesniegšanas un pārbaudes kārtību.

Cita starpā šajos noteikumos ir paredzēta pārskata veidlapa "*Veidlapa Nr. 2 – Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu*". Šo veidlapu ir pienākums reizi gadā aizpildīt fiziskām un juridiskām personām (ūdens resursu lietotājiem), kurām ir vai pārskata gadā bija ūdens resursu lietošanas atļauja, vai operatori, kuriem ir vai pārskata gadā bija atļauja A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, kā arī notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatori, kuriem ir vai pārskata gadā bija C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājums. Uz plānoto darbību atkarībā no notekūdeņu novadīšanas apmēriem un piesārņojošās darbības kategorijas var tikt attiecināms augstākminētās veidlapas sagatavošanas pienākums. Veidlapa aizpildāma saskaņā ar noteikumu 1. pielikuma noteikumiem.

Aizsardzība pret troksni

Ministru kabineta noteikumos Nr. 163 **„Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām”** (spēkā ar 01.07.2002., ar grozījumiem, kas spēkā ar 05.08.2006.) apstiprinātas konkrētas prasības iekārtām, t.i., pieļaujamais trokšņa līmenis dažādām iekārtām. Noteikumi nosaka prasības tādu ārpus telpām izmantojamu iekārtu ražošanai, marķēšanai un atbilstības novērtēšanai, kuras emitē troksni. Iekārtām, kas tiks izmantotas ierīkošanas un ekspluatācijas laikā, jāatbilst šo noteikumu prasībām.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 16 **„Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”** (spēkā ar 24.01.2014., ar grozījumiem, kas spēkā ar 10.07.2019.). Noteikumi saistībā ar paredzēto darbību nosaka:

- trokšņa rādītājus, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes;
- vides trokšņa radīto kaitīgo seku novērtēšanas metodes.

Noteikumi nosaka šādus maksimāli pieļaujamus trokšņa normatīvus:

1.1. tabula. Trokšņa robežlielumi

Nr. p.k.	Apbūves teritorijas izmantošanas funkcija	Trokšņa robežlielumi*		
		L _{diena} (dB(A))	L _{vakars} (dB(A))	L _{nakts} (dB(A))
1.	Individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorija	55	50	45
2.	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	60	55	50
3.	Publiskās apbūves teritorija (sabiedrisko un pārvaldes objektu teritorija, tai skaitā kultūras iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu un viesnīcu teritorija) (ar dzīvojamo apbūvi)	60	55	55
4.	Jauktas apbūves teritorija, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu būvju teritorija (ar dzīvojamo apbūvi)	65	60	55
5.	Klusie rajoni apdzīvotās vietās	50	45	40

* Aizsargjoslās gar autoceļiem (tai skaitā arī gar autoceļiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir mazāka nekā trīs miljoni transportlīdzekļu gadā), aizsargjoslās gar dzelzceļiem un teritorijās, kas atrodas tuvāk par 30 m no stacionāriem trokšņa avotiem, vides trokšņa robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem.

Teritorijā, kurā veic vai plāno veikt komercdarbību, izmantojot iekārtas vai izpildot darbības, kas var radīt trokšņa robežlielumu pārsniegumus ārpus teritorijas, un kura robežojas ar 1.1. tabulā minētajām teritorijām, trokšņa avotus aprīko ar skaņas ierobežotājiem vai teritoriju norobežo ar troksni slāpējošiem objektiem, ja citādi nav iespējams nodrošināt trokšņa robežlielumu ievērošanu.

Gaisa aizsardzība

Ministru kabineta noteikumi Nr. 1290 „**Noteikumi par gaisa kvalitāti**” (spēkā ar 18.11.2009., ar grozījumiem, kas spēkā ar 09.03.2017.) nosaka kvalitātes normatīvus ārtelpu gaisam troposfērā (neietverot darba vidi) Latvijas teritorijā, pasākumus, kas veicami, ja gaisa kvalitātes normatīvi tiek pārsniegti, kā arī citas prasības attiecībā uz monitoringu un kvalitātes normatīvu nodrošināšanas termiņus.

Sugu un biotopu aizsardzība

Sugu un biotopu aizsardzības likums (spēkā ar 19.04.2000., ar grozījumiem, kas spēkā ar 16.06.2020.). Likums regulē jautājumus, kas saistīti ar aizsargājamo augu, sēņu, ķērpju, dzīvnieku sugu, to dzīvotņu, kā arī biotopu aizsardzību. Likuma mērķi ir nodrošināt bioloģisko daudzveidību, saglabājot Latvijai raksturīgo faunu, floru un biotopus, regulēt sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību; veicināt populāciju un biotopu saglabāšanu atbilstoši ekonomiskajiem un sociālajiem priekšnoteikumiem, kā arī kultūrvēsturiskajām tradīcijām; regulēt īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību, kā arī nodrošināt nepieciešamos pasākumus populāciju uzturēšanai.

Likuma 3.¹ pants nosaka prasības attiecībā uz Eiropas Savienības nozīmes dzīvotnēm un sugām, kā arī uzskaita to pazīmes. Eiropas Savienībā nozīmīgu dabisko dzīvotņu un sugu aizsardzību Latvijā nodrošina atbilstoši dabas aizsardzības normatīvajiem aktiem.

7.¹ pants nosaka pasākumus labvēlīga sugu un biotopu aizsardzības statusa nodrošināšanai. Savukārt Dabas aizsardzības pārvalde apkopo informāciju minētajiem piemērotajiem pasākumiem un izvērtē to ietekmi uz labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanu sugām un biotopiem.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 213 „**Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu**” (spēkā ar 31.03.2007.) nosaka kritērijus, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu salīdzinājumā ar pamatstāvokli. Noteikumos noteikts, ka būtiskas nelabvēlīgas izmaiņas salīdzinājumā ar pamatstāvokli sugām nosaka, izmantojot skaitliskus datus, bet biotopiem - izmantojot izmērāmus datus.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 1055 „**Noteikumi par to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība, un to dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus**” (spēkā ar 19.09.2009.) nosaka to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība (1.pielikums), un to Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus (2.pielikums). Minētais saraksts ņemts vērā, raksturojot paredzētās darbības teritorijas apkārtnes dabas vērtības.

Ministru kabineta noteikumos Nr. 153 „**Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu**” (spēkā ar 25.02.2006., ar grozījumiem, kas spēkā ar 03.01.2013.) ietverts Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu saraksts. Minētais saraksts ņemts vērā, raksturojot paredzētās darbības teritorijas apkārtnes dabas vērtības.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 350 „**Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu**” (spēkā ar 28.06.2017.) nosaka īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu, kā arī īpaši aizsargājamās meža, krūmāju un purvu biotopus raksturojošās pazīmes.

Ministru kabineta noteikumos Nr. 396 „**Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu**” (spēkā ar 18.11.2000., ar grozījumiem, kas spēkā ar 31.07.2004.) uzskaitītas Latvijā sastopamās īpaši aizsargājamās un ierobežoti izmantojamās augu, dzīvnieku un sēņu sugas. Šis saraksts ņemts vērā, raksturojot paredzētās darbības teritorijas apkārtnes dabas vērtības.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 940 „**Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu**” (spēkā ar 01.01.2013.) nosaka mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu. Noteikumu pielikumos ir pieejami:

1. Īpaši aizsargājamo zīdītāju, abinieku, rāpuļu, bezmugurkaulnieku, vaskulāro augu, sūnu, aļģu, ķērpju un sēņu sugas, kuru aizsardzībai var izveidot mikroliegumus;
2. Īpaši aizsargājamās putnu sugas, kuru aizsardzībai var izveidot mikroliegumus un tām paredzētās mikroliegumu platības;
3. Īpaši aizsargājamās zivju sugas, kuru aizsardzībai var izveidot mikroliegumus to nārsta vietās.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (spēkā ar 07.04.1993., ar grozījumiem, kas spēkā ar 23.06.2020.). Likuma uzdevums ir noteikt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēmas pamatprincipus, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju veidošanas kārtību un pastāvēšanas nodrošinājumu, īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldes, to stāvokļa kontroles un uzskaites kārtību, kā arī savienot valsts, starptautiskās, reģionālās un privātās intereses īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanā, saglabāšanā, uzturēšanā un aizsardzībā.

Ar 15.09.2005. grozījumiem ir apstiprināts likuma pielikums ar Latvijas Natura 2000 – Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju sarakstu. Visas Natura 2000 teritorijas tiek iedalītas 3 tipos: „A” - teritorijas noteiktas īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai; „B” - teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai; „C” - teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 „**Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi**” (spēkā ar 31.03.2010., ar grozījumiem, kas spēkā ar 16.06.2020.) nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus aizsargājamās teritorijās, kā arī aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās lietošanas un izveidošanas kārtību.

2008. gada 7. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 511 „**Dabas pieminekļiem nodarītā kaitējuma novērtēšanas un sanācijas pasākumu izmaksu aprēķināšanas kārtība**” (spēkā ar 12.07.2008.) nosaka kaitējuma novērtējumu un sanācijas pasākumus Ministru kabineta, kā arī pašvaldības noteiktajiem dabas pieminekļiem.

Aizsargjoslas

Aizsargjoslu likums (spēkā ar 11.03.1997., ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.07.2020.). Likums definē aizsargjoslas kā noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Likums attiecas uz dažādu veidu aizsargjoslām, aizsargzonām, aizsardzības joslām, kas noteiktas likumos un citos normatīvajos aktos; tā mērķis ir noteikt aizsargjoslu veidus un to funkcijas, izveidošanas, grozīšanas un likvidēšanas pamatprincipus, uzturēšanas un stāvokļa kontroles kārtību, kā arī saimnieciskās darbības aprobežojumus aizsargjoslās.

Visu veidu aizsargjoslas saskaņā ar šā likuma prasībām un uz likuma pamata izdotajām Ministru kabineta metodikām nosaka un iezīmē pašvaldību teritoriju plānojumos.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā analizētas Aizsargjoslu likuma normas saistībā ar paredzēto darbību. Lai analizētu ietekmi, ko radīs dolomīta ieguve, jāņem vērā jau esošajiem infrastruktūras, dabas un kultūrvēsturiskajiem objektiem noteiktās aizsargjoslas paredzētās darbības teritorijā un tās tuvumā, tāpat jāņem vērā noteiktie aprobežojumi šajās aizsargjoslās.

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas. Šīs aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. To galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

Ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, kā arī bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 43 „**Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika**” (spēkā ar 24.01.2004., ar grozījumiem, kas spēkā ar 21.10.2009.).

Ekspluatācijas aizsargjoslas tiek noteiktas gar transporta līnijām, gar elektronisko sakaru tīkliem un citu komunikāciju līnijām, meliorācijas būvēm un ierīcēm, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas.

Ekspluatācijas aizsargjoslas, cita starpā, iekļauj sevī arī elektriskos tīklus, elektronisko sakaru tīklus, meliorācijas būves un ierīces u.c. Gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ārpus pilsētām un ciemiem aizsargjoslu veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:

- a) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20 kilovoltiem — 6,5 metru attālumā no līnijas ass,
- b) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 110 kilovoltu — 30 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas,
- c) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 330 kilovoltu — 30 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas.

Aizsargjoslas gar ielām un autoceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu un autoceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu pārbūvei. Aizsargjoslu platums gar autoceļiem no ceļa ass uz katru pusi lauku apvidos ir:

- a) valsts galvenajiem autoceļiem — 100 metru,
- b) valsts reģionālajiem autoceļiem — 60 metru,
- c) valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem — 30 metru.

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču ekspluatāciju un drošību. Ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs

nosaka Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumos Nr. 306 **“Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs”** (spēkā ar 01.06.2012.).

Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības, piemēram, aizsargjoslas ap kapsētām, atkritumu izgāztuvēm.

Drošības aizsargjoslas nosaka gar likumā noteiktajiem objektiem, lai nodrošinātu vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību.

Aizsargjoslu likumā un tam pakārtotajos Ministru kabineta noteikumos ietvertās prasības, it īpaši aizsargjoslās noteiktie aprobežojumi, var būt nozīmīgi limitējošie faktori, īstenojot paredzēto darbību.

Mežu aizsardzība

Meža likuma (spēkā ar 17.03.2000., ar grozījumiem, kas spēkā ar 25.02.2020.) mērķis ir veicināt meža ekonomiski, ekoloģiski un sociāli ilgtspējīgu apsaimniekošanu un izmantošanu. Likums nosaka, ka meža zemes transformācijai citos zemes lietojuma veidos nepieciešama ikreizēja Valsts meža dienesta atļauja, kā arī to, ka transformācijas ierosinātāja pienākums ir atlīdzināt zaudējumus valstij par dabiskās meža vides iznīcināšanu.

Likumā noteikts, ka platību atmežo, ja tas nepieciešams būvniecībai, derīgo izrakteņu ieguvei, lauksaimniecībā izmantojamās zemes ierīkošanai un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai un ja personai ir izdots kompetentas institūcijas administratīvais akts, kas tai piešķir tiesības veikt minētās darbības, un persona ir kompensējusi valstij ar atmežošanas izraisīto negatīvo seku novēršanu saistītos izdevumus.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 935 **„Noteikumi par koku ciršanu mežā”** (spēkā ar 01.01.2013.) nosaka koku ciršanas kārtību mežā, kā arī dabas aizsardzības prasības koku ciršanai.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 309 **“Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža”** (spēkā ar 09.05.2012., ar grozījumiem, kas spēkā ar 29.06.2016.) nosaka kārtību, kādā īstenojama koku ciršana ārpus meža teritorijām.

Ministru Kabineta noteikumi Nr.889 **„Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību”** (spēkā ar 01.01.2013., ar grozījumiem, kas spēkā ar 10.11.2017.) nosaka ar atmežošanu izraisīto negatīvo seku kompensācijas noteikšanas kritērijus, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību. Noteikumos paredzēts, ka kompensācija jāmaksā:

- par oglekļa dioksīda piesaistes potenciāla samazināšanos;
- par bioloģiskās daudzveidības samazināšanos;
- par vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu un sanitāro aizsargjoslu funkciju kvalitātes samazināšanos.

Kompensācijas apmēru aprēķina saskaņā ar noteikumu 3. punktā iekļauto formulu.

Ūdens aizsardzība

Ūdens apsaimniekošanas likums (spēkā ar 15.10.2002., ar grozījumiem, kas spēkā ar 17.06.2020.). Šī likuma mērķis ir izveidot tādu virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzības un apsaimniekošanas sistēmu, kas cita starpā:

- veicina ilgtspējīgu un racionālu ūdens resursu lietošanu, nodrošinot to ilgtermiņa aizsardzību un iedzīvotāju pietiekamu apgādi ar labas kvalitātes virszemes un pazemes ūdeni;
- novērš ūdens un no ūdens tieši atkarīgo sauszemes ekosistēmu un mitrāju stāvokļa pasliktināšanos, aizsargā šīs ekosistēmas un uzlabo to stāvokli;
- uzlabo ūdens vides aizsardzību, pakāpeniski samazina arī prioritāro vielu emisiju un noplūdi, kā arī pārtrauc ūdens videi īpaši bīstamu vielu emisiju un noplūdi;
- nodrošina pazemes ūdeņu piesārņojuma pakāpenisku samazināšanu un novērš to turpmāku piesārņošanu;
- nodrošina zemes aizsardzību pret applūšanu vai izkalšanu.

Ministru kabineta noteikumi Nr.736 „**Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju**” (spēkā ar 31.12.2003., ar grozījumiem, kas spēkā ar 09.10.2015.) cita starpā nosaka ūdens resursu lietošanas nosacījumus un atļaujas pieteikšanas un izsniegšanas kārtību.

Saskaņā ar noteikumiem ūdens resursu lietošanas atļauja ir nepieciešama virszemes un pazemes ūdeņu ieguvei, ja uz to attiecas kāds no šādiem kritērijiem:

- diennaktī iegūst 10 m³ vai vairāk virszemes vai pazemes ūdens;
- ar ūdensapgādes pakalpojumiem tiek nodrošinātas vairāk nekā 50 fiziskās personas;
- tiek iegūts un izmantots saimnieciskajā darbībā minerālūdens vai termālie ūdeņi;
- ūdens resursu ieguve var radīt būtisku ietekmi uz vidi;

Augsnes kvalitāte

Ministru kabineta noteikumi Nr. 804 „**Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem**” (spēkā ar 29.10.2005.) nosaka kvalitātes normatīvus augsnei un gruntij. Saskaņā ar šiem noteikumiem ir noteikti šādi augsnes un grunts kvalitātes normatīvi:

- mērķlielums (A vērtība) – norāda maksimālo līmeni, kuru pārsniedzot nevar nodrošināt ilgtspējīgu augsnes un grunts kvalitāti;
- robežlielumi:
  - piesardzības robežlielums (B vērtība) – norāda maksimālo piesārņojuma līmeni, kuru pārsniedzot iespējama negatīva ietekme uz cilvēku veselību vai vidi, kā arī līmeni, kāds jāsasniedz pēc sanācijas, ja sanācijai nav noteiktas stingrākas prasības;
  - kritiskais robežlielums (C vērtība) – norāda, ka, to sasniegto vai pārsniedzot, augsnes un grunts funkcionālās īpašības ir nopietni traucētas vai piesārņojums tieši apdraud cilvēku veselību vai vidi.

Augsnes un grunts kvalitātes normatīvi nedrīkst būt pārsniegti, uzsākot jaunu piesārņojošu darbību.

Zemes dzīļu aizsardzība

Likums „Par zemes dzīlēm” (spēkā ar 04.06.1996., ar grozījumiem, kas spēkā ar 24.03.2021.). Likuma mērķis ir nodrošināt zemes dzīļu izmantošanu un aizsardzību. Tas nosaka kārtību, kādā veicama zemes dzīļu kompleksa, racionāla un vidi saudzējoša izmantošana. Saskaņā ar likumu zemes dzīles un visi derīgie izrakteņi, kas tajās atrodas, pieder zemes īpašniekam, un tas var rīkoties ar zemes dzīlēm, ciktāl tas nav pretrunā ar likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

Galvenās prasības zemes dzīļu aizsardzībā:

- zemes dzīļu pilnīga un kompleksa izpēte;
- racionāla derīgo izrakteņu ieguve, kā arī atradnēs sastopamo blakusproduktu izmantošana;
- zemes dzīļu izmantošana, nepieļaujot kaitīgu ietekmi uz derīgo izrakteņu krājumiem un zemes dzīļu īpašībām;
- zemes dzīļu izmantošana, nepieļaujot piesārņošanu ar pazemes un virszemes būvēs un krātuvēs glabājamām ekoloģiski bīstamām vielām, kā arī notekūdeņiem;
- zemes dzīļu izmantošanas regulēšana un kontrole.

Dolomīta kā derīgā izrakteņa ieguves kārtību nosaka 2012. gada 25. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 570 „**Derīgo izrakteņu ieguves kārtība**” (spēkā ar 25.08.2012., ar grozījumiem, kas spēkā ar 10.08.2018.). Saskaņā ar noteikumiem derīgo izrakteņu krājumi tiek iedalīti A, N un P kategorijās atbilstoši to izpētes detalizētībai, kur visdetalizētāk ir izpētīti A kategorijas krājumi, bet ar vismazāko detalizētības pakāpi – P kategorijas derīgo izrakteņu krājumi. Konkrētas prasības A kategorijas dolomīta krājumu izpētei ir noteiktas 2. pielikuma 1. sadaļā.

Dolomīta ieguvējs nodrošina topogrāfisko uzmērīšanu un kalendāra gada laikā iegūtā apjoma aprēķināšanu saskaņā ar noteikumu 10. pielikumā iekļauto „Derīgo izrakteņu ieguves apjoma aprēķina aktu”.

Noteikumu 43. punktā noteikts: „Ja licences laukuma robeža sakrīt ar zemes īpašuma robežu, projektā paredz drošības zonu, kas nodrošina, ka ieguvi neveic joslā, kas nav mazāka par 50 % no izstrādes kāples augstuma, līdz ieguves vietai piegulošajiem zemes īpašumiem”.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 696 „**Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai**” (spēkā ar 29.09.2011., ar grozījumiem, kas spēkā ar 19.04.2019.) cita starpā nosaka kārtību, kādā tiek izsniegtas zemes dzīļu izmantošanas licences (izsniedz Valsts vides dienests) un atļaujas bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguvei (izsniedz vietējās pašvaldības).

Teritorijas plānošana

Teritorijas attīstības plānošanas likums (spēkā ar 01.12.2011., ar grozījumiem, kas spēkā ar 16.03.2021.). Veicot paredzētās darbības plānošanu, ir jāņem vērā paredzētās teritorijas izmantošanas atbilstība teritorijas plānojumiem visos plānošanas līmeņos (nacionālajā līmenī,

plānošanas reģiona līmenī un vietējās pašvaldības līmenī). Likuma 3. pantā uzskaitīti teritorijas attīstības plānošanas principi.

MK noteikumi Nr. 628 „**Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem**” (spēkā ar 01.05.2015., ar grozījumiem, kas spēkā ar 03.11.2018.) nosaka teritorijas attīstības plānošanas dokumentu saturu un izstrādes kārtību, kādā organizē publisko apspriešanu plānošanas dokumentu izstrādes procesā. Noteikumi cita starpā paredz, ka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā cita starpā ietilpst teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 „**Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi**” (spēkā ar 22.05.2013., ar grozījumiem, kas spēkā ar 16.10.2020.) nosaka vispārīgās prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas izmantošanai un apbūvei, kā arī teritorijas izmantošanas veidu klasifikāciju. Viens no galvenajiem noteikumu principiem nosaka, ka, plānojot teritoriju un veidojot vidi, jāievēro līdzvērtīgu iespēju princips, kas paredz iespēju visiem sabiedrības locekļiem pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē, nodrošinot līdzvērtīgu pieejamību transporta infrastruktūrai, ārtelpai, mājokļiem, mācību un ārstniecības iestādēm, darba vietām, kultūras, sporta, atpūtas un citiem objektiem, kā arī informācijas, sakaru, elektroniskajiem un citiem pakalpojumiem.

Paredzētās darbības atbilstība teritorijas plānojumam analizēta 3.2. sadaļā

Dabas resursu nodoklis

Dabas resursu nodokļa mērķis ir veicināt dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu, ierobežot vides piesārņošanu, samazināt vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, veicināt jaunu, vidi saudzējošu tehnoloģiju ieviešanu, atbalstīt tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību, kā arī finansiāli nodrošināt vides aizsardzības pasākumus. Dabas resursu nodokļa samaksas kārtība ir noteikta **Dabas resursu nodokļa likumā** (spēkā ar 01.01.2006., ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.01.2021.). Nodokļa likmes par dabas resursu (t.sk., dolomīta) ieguvi noteiktas Dabas resursu nodokļa likuma 1. pielikumā.

Citi ar paredzēto darbību saistītie normatīvie akti

Meliorācijas likums (spēkā ar 25.01.2010., ar grozījumiem, kas spēkā ar 01.11.2019.) un Ministru kabineta noteikumi Nr. 714. „**Meliorācijas sistēmas ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi**” (spēkā ar 07.08.2010., ar grozījumiem, kas spēkā ar 23.11.2013.) regulē meliorācijas sistēmu būvniecību (likums), ekspluatāciju un uzturēšanu (likums, noteikumi). Noteikumi nosaka, ka nevar pieļaut darbības, kas:

- bojā vai iznīcina meliorācijas sistēmas būves un ierīces;
- patvaļīgi maina izbūvētas meliorācijas sistēmas izvietojumu un sākotnējos parametrus;
- pielūžņo, piesārņo, aizaudzē vai aizsprosto ūdensnotekas, caurtekas, hidrotehniskās un drenāžas būves un to ekspluatācijas aizsargjoslas vai traucē to darbības režīmu.

Civilām vajadzībām paredzētu sprāgstvielu aprites likuma (spēkā ar 01.01.2011., ar grozījumiem, kas spēkā ar 20.04.2016.) mērķis ir noteikt fizisko un juridisko personu tiesības un pienākumus attiecībā uz sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu apriti un izmantošanu

civilām vajadzībām, lai garantētu sabiedrības drošību, cilvēku veselības, īpašuma un vides aizsardzību. Pamatojoties uz šo likumu ir pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 25 **“Noteikumi par spridzināšanas darbu saskaņošanas un veikšanas kārtību”** (spēkā ar 06.01.2012.), kuri nosaka spridzināšanas darbu saskaņošanas un veikšanas kārtību, nosaka piemērojamās ierobežojumus. Šie noteikumi cita starpā paredz, ja spridzināšanas darbi veicami derīgo izrakteņu ieguves vietā, tad tos nepieciešams saskaņot ar Valsts vides dienestu.